

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Hollóczy-ut 9. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyilvterben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Feliratok szerkesztésére

Ifj. Krecsmárk Endre.

KIADÓHIVATAL:

Hollóczy-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Felévre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fill.

Cserben hagyott művészek.

A vidék színészélet kiáltó nyomorúságáról s a közönség hihetetlen kulturközönyéről szólunk. Eljöttek hozzánk, hogy becsületes lelkük nemes buzgalmával s a komoly művészet szívet, lelket gyönyörködtető csillogásával szerezzenek nekünk igaz műélvezetet. Viszontagságos, küzdelmes pályát taposnak.

Városról-városra kóborolnak. Ezer gond és sokszor nem csekély nélkülözések közepett nyújtják felénk nem egy szellemóriás csodás alkotását. Zengzetes, édes magyar nyelven szólanak hozzánk s nem hallgatjuk őket. Művészetök minden kincsét előnkbe hozzák pár rongyos koldusgarasért és mi e kincseket félre dobjuk s helyettük durva, értéktelen kavicsok után futkosunk. Hiszen rongy, megszegyenítőden csekély koldusgaras az, amit a színész kíván tőlünk művészetéért, ahoz képest, amennyit mi könnyelműen elharácsolunk léha kártyajátékra büzhödtt illatu kortesbankókra, alkoholra s minden rendü és rangu, de csak hatodrendü és hatodrangu mulatságokra.

A blazirt férfi nép helyett a művészetért rajongó gyöngéd női pszi-

chére gondolunk. Talán az ő finomult, érzékeny, nemes lelkők önfeláldozó pártfogójává szegődik a magára hagyott, valósággal cserben hagyott szín-művészetnek? Ördögöt történt így! Mit láttunk ehelyett? Ami hölgyeink, asszonyaink — tisztelet a kivételeknek — nemes felbuzdulása nem tud magasabbra emelkedni, minthogy férj-uramék bosszantására vendéglői, asszonyi társasvacsorát csapnak s ott már nem sajnálják a garast sem a hölgyek, sem az urak

És hányszor fojyik a pezsgő is mint egy felvidéki kis patak? Csak azok a szegény, szerencsétlen vidéki színészek éneznak, csak az ő művészetök előtt nem tud megnyitni a magasabb kultúréletre hivatott, de a nálunk most még meglehetősen kulturálatlan homályban lespedő emberi lélek.

Könyves Jenő Staggione társulata ami közönségünk kiáltó részvétlensége folytán — kulturális jóhírnevünk csufságára — szökni volt kénytelen Szarvasról. A mult bizonyítja, hogy mi még csak a kávéházi inkább erkölcs-telen, mint szellemes irodalomnál tartunk.

Egy közmívelődési egyesület jubileumi ünnepélyen Prohászka püspök

a hazai kulturáról így nyilatkozott: *„Nálunk a kultúra alacsonyabb, mint másutt, a személtés valamiképen tulleng az emberek érdeklődésében, az intím költelők tisztelete kezd egy szelfoszló hagyományja lenni. Ilyen társadalomban az erkölcsstelen sémház határoztan a legrosszabb szolgálatot teszi a nemzet fejlődésének.”*

A kiváló egyházférfit csaknem Szarvasra célzott e súlyos igazságokkal, melyek alapján nem nehéz megmagyarázni a nálunk bujkáló nemzet-ellenes piszkolódás elhatalmasodását? Mi még közelebb állunk a barlanglakó ősemberek civilizálatlanságához, mint a XX-ik század magasan szárnyaló kulturájához.

A XX-ik század hóbotos divat-külsőségeivel rogyásig teleaggatjuk magunkat. A maszk már megvolna, csak még az agyvelő hiányzik. És ezért fázik, ezért éhezik nálunk a komoly tiszta, értékes művészet s helyette ezért gyujtunk görögtüzet minden lármás, durva és értéktelen vásári komédiának.

TÁRCA.

Hegedüs Gyula könyve.*

Irtta: BRÓDY SÁNDOR.

Egyszer, amikor Hegedüs Gyula a tükör előtt ült és becsületes arcát festékekkel becsütelenné alakította át, öltözőjében megállottam háta mögött és így szóltam hozzá:

— Hogy állod a festéket, nekem rossz esik, hogy festened kell magadat.

— Hát még nekem. Irtózatos. Nem is cselekszem, hacsak okvetlen nem muszáj. Minden magam-átalakításánál a megaláztatás érzése fog el és szeretnék menekülni a pá-

lyámtól, amit különben imádom. Talán nem vagyok irigy természet, rátok írókra valósággal irigykedem. Ültök egy asztalnál, ott, ahol akarjátok: kávéházban, írószobában, redakcióban, otthon és egy kis favesszővel, krajcáros tollal telepíngáljátok, telekiabáljátok, telejátszátok az egész világot. Nem kell, hogy testeket a vásárra vigyétek, profanáljátok, hogy ostoba és férfiatlan pofát fessetek magatoknak, amikor végre is nem vagytok az — Majd, ha még egyszer születek én is író leszek.

— Nem kell addig várnod. Hagyd itt azt a tükröt, gyere öcsém hozzánk katonának!

— Majd ha nyugdíjba megyek, pajtás, akkor mind csak írok, írok, eleszem a kenyereketek.

— Ugy tudom, eddig is vétettél ellenünk. Én is vagy husz cikketet olvastam. Novellát, képet, kritikát, emlékeztést. Nem maradnál kenyér nélkül, ha dicsőséges pályádat egyszerre abban hagynád.

— No, egyelőre nem lehet szó. Ebben az esztendőben van éppen huszonöt esztendeje, hogy színész lettem.

— Magyarország, sőt a világ egyik legelső színésze. Talán csak nem vagy elégedetlen azzal ami lettél?

— Elégedetlen nem vagyok, de tudod-e, hogy ezt az első jubileumot azzal volna gusz-tus, hogy megüljem, ha... ha...

— Látom már, miről van szó, hova akarsz kilukadni. Mint író kívánsz megjelenni a huszonöt éves határnál. Ünnepi toasztok, elérzékenyülés, bankettek helyett írásban akarsz elszámolni arról, ami nagyszerű, változatos, mégis tiszta pályádon veled és körülötted történt. Nincs egyszerűbb, mint összeszedni már megjelent cikkeidet mulatságos és kedves genreképeidet, művészi anekdotáidat: ujakat írni hozzá, frissen és egybegyűjtve kiadni. Megtisztelnéd vele ami mesterségünket és nem árulnád el a magadét. A nagypublikum pedig "rülne" neki.

* Bródy Sándornak, az igazi írói egyéniség európai írói jelenségének ama hájas, a művészi rokonérzés melegéről tanúsító kis cikkét melegen ajánljuk lapunk nagyrabecsült olvasóinak figyelmébe. Nem mindennapi gyönyörűség az olvasó számára, amikor egy nagynevű írónak nagynevű színeszről írt intím sorait élvezheti. Köszönet érte a kiváló írónak, ki rendelkezésünkre bocsátotta e kedves kis cikket.

H I R E K.

— **Uj doktor.** *Goldberger* Ármin ügyvédjelöltet, a helybeli ifjuság egyik nagyon rokonszenves tagját e hó 7-én a kolozsvári Ferencz József tudomány egyetemen a jogtudományok doktorává avatták. Őszintén gratulálunk.

— **Halálozás.** Szomorú menettel érkezett B.-szentandrás felől Szarvasra szombaton egy hete. A szépen fejlődő szomszédközség, Békésszentandrás főjegyzőjének, *Dr. Hajas* Józsefnek hült tetemét hozták Szarvasra, hogy itt helyezék örök nyugalomra a róm. kath. temetőben, nemrég elhunyt, szeretett leánya néhai *Miron* Lajosné mellé. Jan. 29-én halálozott el az érdekes főjegyző, 57 éves korban. Az elhunytnak Békésszentandrás fejlesztése körül elévülhetlen érdemei vannak s így kétszeresen fájlatni korai elmulását. Temetésén az igaz résztvevők nagy számmal jelentek meg. Leljen zavarvartlan nyugalmat a sír örök némaságában az érdemekben gazdag, korán elköltözött főjegyző.

— **Lelkészbeiktatás.** Mint értesülünk, a néhai *Zvarinyi* helyére megválasztott év. lelkész, *Bartos* Pál állását febr. 15-én fogja elfoglalni, a szokásos beiktatási ünnepélyvel kapcsolatban.

— **Nyugdíjaztak egy tanítót.** A szarvasi tanítói kar egyik legtehetségesebb ifju tagja *Huba* János, mivel betegeskedése a tanítás rendes ellátásában akadályozta, kénytelen volt nyugalomba vonulni febr. 1-től. Nyugdíja 1410 koronában állapított meg. Bizony silánymód csekély azért a kulturumkáért, melynek részben a betegségét

— Már meg is történt. A könyv kiszedve, csaknem készen, nézd a revízióját.

Hegedüs Gyula a tükörfiából kivette első könyvének, a „Komédiá”-nak revízióját.

— Nézz bele, — sajna — most nekem be kell mennem a szinpadra, egy vidám, vén hülyét kell játszanom három felvonáson keresztül. A publikum folyton kacag, én belül véres könnyeket sírok.

— No, azért a dolog mégsem olyan fájdalmas.

— Végeredményben elviselhető. De itt a könyvem, szépen fekdj le ide az öltözőbe és olvasd el a „Komédiá”-t. Itt a lábaddnál a vadász-kutyám, annak majd megmondod, hogy vigyázzon rád, hogy el ne engedjen, fogja meg a frakk-seszlidet, ha időnek előtte menni akarnál.

— Engem bizony nem kellett őrizni, leheveredtem a nagy tükör alá, elolvastam egy dicsősséges és színes élet művészi tükröződését. Pompás kis könyv ez a Hegedüs Gyula kis könyve, nem alkalmi és semmiképpen sem dilettáns munka, öröme és gyönyörűség lesz benne minden magyar olvasónak.

is köszönheti. *Huba* János igazán a kultúra mártírja. Azokra a korteskedésekre elfecsérelt milliók hány értékes nemzetnapszamos, hány derék, jeles tanító existenciáját s emberiesebb életmódját biztosíthatnák?

— **Ki fognak gyulni a villanylámpák.** minden pillanatban leshetjük, hogy amint az alkonyat alászáll, Szarvason végre valahára, a villanyfény által vetett árnyék szerencsés legyürése után a villanylámpák kigyulnak. De csak a laikus várhat tündöklő fényt, a szakértők ellenben igen diszkrét világításra számíthatnak. Sőt a peszimiták azt állítják, hogy a elhelyezett lámpák oly gyengén fognak világítani, hogy közönséges petróleumlámpással kell majd keresni egy kis villanyfényt. No csak türelem emberek!

— **Felvilágosítás.** Félreértések elkerülése végett az igen tisztelt olvasók b. tudomására hozzuk, hogy lapunk múlt számában a január 12-iki képviselőtestületi tagválasztás ellen az igazoló válaszmányhoz *Liffa* Sámuel és társainak beadott panasza nem *Dr. Nagy* Béla irodájából jutott birtokunkba s közlése *Dr. Nagy* tudta nélkül történt. Megjegyezzük azonban azt is, hogy a kérdéses panasz teljes egészében való közlése illetékes egyének hozzájárulása révén történt.

— **33. 17. 12.** Milyen kár, hogy nincs lutri. Ezek a számok biztosan nyernének. Pedig ezeket a számokat nem álmotuk, hanem a képviselőtestületi tagok pártállás szerinti megoszlását jelentik, nevezetesen a 33 annyit jelent, hogy munkapárt; a 17 a függetlenségi tagok száma s a 12 pedig a kisbirtokosok számát képviseli. Óriási feladat, szinte lehetetlen számtani problema ebből a három számból egyet csinálni, illetve egyetértő tanácsot formálni.

— **Visszabujt a medve.** Gyertyaszentelő napja volt az elmúlt héten. Eltekintve a stearin gyertyák nagy keresletétől, szorongó aggodalommal lestük mackó oduját. Egy szívvel, egy lélekkel rebegte ajkunk „Lássuk a medvét”. És a téli álmatlvó, teljesen elsoványodott vén mackó ki is támolygott barlangjából s megnyalván hámló talpait, mogorván bujt vissza vackába. Tehát az időjósok szerint a mackó döntött, Vége a csikorgó hidegnek. Jönnek nemsokára meleg napok langyos esővel. A mackó megjelenése tehát a röpirati műszótár szerint a hideg időre nézve „národu kegyelemdőfés”.

— **Hogyan lehet Szarvason gyorsan utazni?** Az Árpád-szálló sarkától a Lengyel sarokig hihetetlen rövid idő alatt lehet eljutni. Az ember az Árpád kapuajtájából jól neki szalad s a gesztenyes pavillonnál nekiengedi magát a tükörsima aszfaltcsuszkának egy pillanat alatt a Lengyel sarokkon lesz s azonfeül, mint valami mesteriesen dobott kugligolyó, utközben a járókelőkből egyszerre kilencet is leüthet a lábáról. Bizony-bizony közbiztonsági urak azt a piactéri veszedelmes aszfaltcsuszkát égetően szükséges volna egy kis fűrészporról, vagy szénsalakkal eltávolítani, mert valószínűsággal életveszedelem, főleg este az ottani járás.

— **Egy halálraitelt utolsó kívánsága.** Borzalmas rablógyilkosságot követett el. Öt nagynénjét tette el láb alól s pénzüket elvette. Hamar hurokra került és halálra ítélték. Midőn kérdezték, hogy van-e valami kívánsága, átszellemült arccal szólott: „Igen, van. Boldogan állok a kenderzsineg alá, ha legalább egyszer végig korcsolyázhatok *Konrád* kitűnő jégpályáján.” Ugy halljuk, hogy ma délután fogja a deliqens végigélni a jégpályán utolsó kívánságát, mint hirtik, ha a gyorsasági versenyben rekordot teremt, kegyelemre fogják ajánlani. A tükörsima, jói gondozott jég valószínűsággal biztossá teszi ezt a sikert. Ezt is *Konrádnak* köszönheti.

— **Tanoncmunka kiállítás.** A kisipar fejlesztése és támogatása céljából husvét első és másod napján tanoncmunka kiállítást rendeznek az ipariskolában. Amennyiben e kiállításon a szükségletnek megfelelő tárgyak lesznek jutányos áron eladva, felhívjuk rá a közönség figyelmét s szives pártolásra ajánljuk. Az iparosok saját jó hirtiknek és a nemes ügynek is tesznek szolgálatot, ha tauoncaikat a kiállításon való részvételre buzdítják és utasítják.

— **Boldog csabalak.** A békéscsabai Rudolf-főgimnázium felügyelő bizottsága a tanári kar lakbérfizetését az állami tisztviselőkével megegyező arányban egészítette ki. Elhatározta a bizottság azt is, hogy feliratilag a kultuszminisztertől 50.000 korona segélyt kérnek a szertárak gyarapítása és a berendezési tárgyak szaporításának céljára.

— **Halálos veszedelem.** Egyes villanyoszlopokon már ott a halálfejes figyelmeztetés, hogy a villanyvezetéket babrálni, kézzel érinteni halálos veszedelem. Annyi bizonyos, hogy életével fizetné meg, aki a vezetékhez hozzányulna akkor, mikor az áramot megindítják. Az illető drótkhoz ragad s a villamos erő rettentő energiája úgy összezsugorítja minden tagját, mint a legborzasztóbb sztrichnin mérget.

— **A csillagászati távcső elfoglalva.** A holdujulás alkalmával a közönség érdeklődő tagjai közzül többen fordultak hozzám csillagászati távcsőm kölcsönzéseért, hogy azon a hold hegyeit megtekinthessék. Van szerencsém tisztelettel tudatni az illetőkkel, hogy a teleszkóp az iparos ifjak körében van jelenleg s ha onnan visszaszármaztatják, szívesen bocsátom bárkinek rendelkezésére, természetesen teljesen díjtalanul s tetszés szerinti időre. *A szerkesztő.*

— **Mikor lesz villanyfénnyé Szarvason.** Könnyebb megmondani azt az időpontot, hogy mikor következik el a világvége, mitsem arról adni számot, hogy mikor fognak kigyulni Szarvason a villanyégők. Minden eddigi jóslásunk csütörtököt mondott s így most csak óriási óvatos fentartással hözöljük, hogy legujabbi megállapítás szerint a mai villanyvilágítás febr. 15-ére lett elhalasztva. De minek is még villany, hiszen süt a hold s azt nem kell féltetni rövidzárlattól?

— **Tolvai legény.** Gergi László 19 éves bolgár kertész Szentandrásán tavaly október 18-án szállást kért és kapott Maranovics András bolgár kertésztől, kinek szivességét úgy hálálta meg, hogy éjjel az alvó ember zsebéből kilopta az 1380 koronát tartalmazó pénztárcát és ellépett vele. Szekszárdra, hol öccse tartózkodott, ki azóta ismeretlen helyre távozott a pénz egy részével. Lopás büntetéseért a törvényszék Gergit hat hónapi börtönre ítélte.

— **Az apa ugat.** Egy helybeli iskolában a következő mulatságos epizód történt. A tanító felszólít egy fiút: „No fiam mondj csak egy összetett mondatot.“ A fiu egy kis gondolkodás után szórakozott szeleburdisággal a következő feleletet adja, felcserélvén az igéket: „A kutya ir, a papa ugat.“

— **Kellemetlen utitárs.** Preskovszki György nagyszénási lakos Dauda János nevű béresét mult hód 22-én kocsin Kondorosra küldte. Utközben egy gyalogló ismeretlen vadászembert vett fel a kocsijára. Menet közben a puska elsült, a lövés a béres combját érte. A gyulai közpórházba szállították.

— **Az aviatikusok megrendszabályozása.** Egy szigorú hangu miniszteri rendelkezés, tagadhatatlanul a sokszor szélhámosok által kiuzsorázott közönség védelmére és javára, határozottan megjelöli azokat a feltételeket, melyek mellett repülőnap tartható, így pl. „repülő napra csak olyan aviatikusnak adhatnak engedélyt a hatóságok, aki magyar honos és a Magyar Aeroszövetség által kiállított pilóta-igazolvánnyal rendelkezik. Az engedélyekben ki kell kötni azt is, hogy a repülés nem sikerülte esetén a közönség vagy vissza kapja a pénzét, vagy pedig a jegynek egy másik repülőnapra érvényesnek kell maradnia.“

— **A közigazgatási bizottság ülése.** A közigazgatási bizottság február havi rendes ülését folyó hó 9-én tartja.

— **Az év. preszbiterek választása.** Holnap reggel veszi kezdetét az év. preszbiterek választása, mely szombat délután öt óráig fog tartani. A hivatalos jelölő bizottság az intelligencia köréből, pl. Haviár Dánielt, Mocskónyi Józsefet, Nikelszky Zoltánt, Sziráczky Gyulát és Plencner Lajost jelölte. A kis gazdák Nikelszky Zoltán és Wünschendorfer Aladár jelölését óhajtják.

— **Értékes nyereség, mely eladó.** A szarvasi év. tanítóképző ifjusági önképzőkör, melynek buzgó tanárelnöke Tömörkényi Dezső, a mult sorsolás alkalmával mint az „Orsz. Képzőművészeti Társulat“ tagja 600 koronás jogosítványt nyert, melynek ellenében Tömörkény tanár Budapesten a kiállított képek közzül Gerster Károly festőművész „A biblia“ című remek festményét választotta az önképzőkör számára. Gerster Károly festőművész 8 évig működött Párisban, azonkívül huzamosabb ideig tartózkodott Olaszországban is. A komoly tartalmú, elsőrangú festők közzé tartozik, ki már régóta szerepel a képzőművészet tárlatain. Fenti műve a színek harmonikus gyöngédsége, a vonalak lágyasága s az egész képet jellemző leheletszerű finomság jellemzik, ügyesen tükröztetve vissza azt az áhítatos, vallásos elmélyedést, mely a bibliát olvasó fiatal leány arcáról sugárzik. A kép egy hétig Deutsch Ármin divatáru üzletében, aztán a Perczel-féle czukrászdában lesz elárúsítás végett közszemlére kitéve. Ára 400 korona. Ha vevő nem akad, a képet kisorsolja az önképzőkör.

— **Megyei élclap.** Február második felében Somogyi Imre szerkesztésében Békésgyulán „Dongó“ című élclap fog megjelenni. A megyei hírlapirodalom valóságos kiegészítő részét fogja jelenteni ez a lap, mely gazdagon illusztrálva, bő tartalommal fog megjelenni minden héten, igen olcsó áron (egy évre 5 korona). Szerkesztőség: Gyula. Honvéd-utca 4 sz. A lap iránt igen nagy az érdeklődés.

— **Eb vadászat.** Az ebzárlat folytán Szarvas külterületi részén a szabadon járó ebeket erősen vadássza a rendőrség. A tömeges kutyairtasra jellemző, hogy pl. az elmúlt szerdán 18 agyonlőtt ebet hoztak be a gyepmesteri telepre.

— **Tolvaj cigányleány.** Vásárhelyi Róza szarvasi cigányleány bejáratos volt Dr. Glasner Adolf ügyvéd és Kerényi Soma földbirtokos házához. Ugyanis a selédeknek minden féle szépitő szereket árult de ezalatt kileste mindig azt, hogy hol és mit lehetne emelni? Rendesen vacsora idején vizitelt, mikor a cselédek a vacsora felszolgálása révén kimentek a konyhából. Rozi aztán az éléskamrából szalonát, hust, befőtött, lekvárt, mézet, szóval minden jót megdézsmált s ezt a kedélyes fogyasztást már hónapok óta üzte. Végre rajtakapták s az eljárás a beismerésben levő fáraó-ivadék ellen megindult.

— **Ismeretterjesztő előadás.** Ma délután öt órakor az ipariskolában ingyenes ismeretterjesztő előadást tart Molnár János iparisk. igazg. „Fiumé“-ről, vetített képekkel. Zamba Mihály harmónium-kisérete mellett magyar dalokat énekel. A halgatók közzül ingyen füzetek osztatnak ki.

— **Egy megyei aviatikus újabb sikere.** Dobos aviatikus, aki mint annak idején megirtuk, turarepüléseivel, bravuros bukfenézéseivel szerzett magának hirt, nevet, aminap egy újabb gyönyörű repülésével szaporította sikereinek sorozatát. Délután erősen szeles, hideg időben nyolcszáz méterre emelkedett és egy negyedóránál tovább keirengett a magasban. A repülőtérről indulva Kőbánya, Rákosfalva fölött szállt el, majd meredek esésű spirálisban lesiklott a földre. Dobos gépe Prodam kétüléses monoplánja.

— **Bajok egy iskola körül.** A szarvasi krakói róm. kath. iskolánál uralkodó állapotok ellen az érdekelt szülők erősen fel vannak háborodva s elégedetlenek amiatt, hogy panaszaik ezideig nem nyertek orvoslást. Anélkül, hogy az iskolánál levő visszás állapotok ismertetésébe bocsátkoznánk, az érdekelt szülők közös óhajképen hívjuk fel az illetékes iskolai hatóság figyelmét a bajok mielőbbi orvoslására.

— **Gazdasági előadás.** Közhirre tétetik hogy Scwáb János gazdasági tanár ur. f. hó 10-és 12-én d. u. 6 órakor a Kisbirtokosok helyiségében (Vranka-ház) szabad előadást tart. A f. hó 10-iki előadás tárgya „Kálászok aratása, cséplése.“ A f. hó 12-én tartandó előadás tárgya pedig „A tengeri és répa letakarítása és téli eltartása.“ Ezen érdekes és tanulságos előadásokra a tisztelt polgárok pártkülömbőség nélkül ez uton is meghivatnak.

— **A megyei árvízjár.** Hivatalos jelentés szerint a mult év óriási esőzései következtében támadt folyókiöntések Békésmegyében 33'000 korona kárt okoztak. A kár Öcsöd határa egy részének és a Körösladány környékén levő Kihí kertnek elöntése folytán állott elő. A jóslás szerint ez évben is számíthatunk egy kis árvíz-veszedelemre.

— **Varjak a Belicey-uton.** Hogy nem közönséges hideg ez, mely reánk köszöntött, élénken bizonyítja ama körülmény, hogy a varjak is behuzódnak a városba. Sőt a legforgalmasabb uton, a Belicey-ut kocsiján is lehet látni élelmet keresgélő varjakat. Még csak a farkasok hiányzanak s akkor teljes lesz a csikorgó hidegü tél idillje.

— *Akarja, hogy cipője mindig jó formában maradjon?* Ugy Demetrovics Józsefnél készítesse azt, aki nemcsak technikailag tökéletes munkát ad, de valóságosan művészi szempontból is fejlett érzékkel izléssel felel meg minden követelménynek amelyet ez iparágban a szükségletek előírnak. Az ő kiváló szakmabeli tudása már meg is győzte a szarvasi közönség legszélesebb rétegeit is, úgy hogy, rövid itt tartózkodása alatt csaknem mindenki, a kinek különös igénye van, őt keresi fel megrendelésével.

Nyilatkozat.

A Dr. Szemző István ural való hírlapi polémia folytán kiélesedő ellentétek mindkét részről erősebb kifejezéseket váltottak ki. Őszinte meggyőződése, hogy mindkettőnk a legnevesebb intenciók vezettek nézeteink helyességének védelmezésében, épen azért a polemikánk közben felmerült, esetleg talán bántó megjegyzéseket a saját részemről őszintén sajnálom s ismételten nyíltan hangsúlyozom, hogy Dr. Szemző István urat, kit intelligenciájáért s korrektt jelleméért őszintén tisztelek sérteni nem volt szándékomban s a tévesen reá vonatkoztatott súlyosabb kifejezések nem az ő személyére vonatkoznak. Különben is a leg-sajnálatosabb félreértések tették feszültté a közöttünk levő hírlapirói kollegiális jó viszonyt. Igaz óhajom, hogy a jövőben teljes egyetértéssel s odaadó buzgalommal szolgálhassuk mindketten a kultura s a közérdek javát.

B.-Szarvas, 1914. febr. 8.

Ifj. Krecsmárik Endre.

Nyilatkozat.

Ha Krecsmárik Endre ural folytatott hírlapi cikkeimben — a vitatkozás elkerülhetetlen hevében — talán erősebb kifejezéseket használtam, őszintén sajnálom és kijelentem, hogy Krecsmárik Endre urat sérteni, kulturális munkásságát — melyet mindig nagyrabecsültem — kisebbiteni nem akartam. A kölcsönös és sajnálatos félreértések így teljesen elsimulván közöttünk, a sajtópörtől elállok és remélem, hogy ezentul megférő békes-

ségben és fokozottabb ambícióval fáradozhatunk mindketten a közös cél elérésén: a kultura terjesztésének és a közérdeknek önzetlen előmozdításán.

Szarvas, 1914. február 8.

Dr. Szemző István.

Irodalom.

Egy finom kiállítású s Freiburgba. (Sveicz) nyomtatott német mű akadt a kezünkbe. Címe: „Der Naujahrs- und Versöhntag der Karier von Al-Melamed Fadil.“ Egy igen becses berlini kézirat alapján a karaiták vallási törvényeit ismerteti a nagy szaktudásra valló mű. A vallásos irodalom bármely becses forrásmunkája is ez a könyvecske, talán közönyösen lapozgatnánk benne, ha véletlenül nem érdeklődnénk a szerzője után. Örömmel vegyes büszkeség fog azonban el bennünket akkor, a szerző gyanánt ami szarvasi társadalmunk, kulturális életünk nagyrabecsült jelesének, Dr. Friedmann Ernő főrabbinak nevét olvashatjuk. Hízen volt Szarvasnak már sok tehetséges és nagy tudású rabbija, de akiben annyi publicisztikai, szépirodalmi és tudományos irodalmi készség lett volna, mint Dr. Friedmann Ernőben, olyan főrabbin bizony még nem volt. A kiváló főrabbi típusa a XX-ik század kulturemberének. Papi hivatása körében az átlagon messze felülemelkedő tehetség; közmívelődési szolgálatkészsége utólérhetetlen, literátusi tevékenységének értékére pedig a fent ismertetett jeles munka kitüntető bizonyíték. Nagyon ajánljuk, hogy aki megszerzi magának e tartalmas kis munkát, olvassa el a mű végén levő nagyvonalú rövid, de mégis sokat mondó életrajzot is. Megtanulhatni belőle azt, hogy komoly tudással s csüggedetlen kítartással miként lehet rövid idő alatt fényes karriert csinálni. Méltán lehet nemcsak a szarvasi izr. hitközség, de az egész szarvasi társadalom is büszke a külföldön sem ismeretlen nevű főrabbi Dr. Friedmann Ernőre.

Tréfa és valóság.

Ügyes orvos.

Vén kisasszony: „Orvos ur! A kutyám lenyelt egy husz koronás aranyat?”

Orvos: „Megpróbálom, talán talán megmentek belőle tiz koronát?”

Hát még!

Apa: „Ejnye gyerek, soha sem hittem, hogy ilyen sokba kerüljön a tanulás!”

Fiu! „Láss édes apám uram és e mellett nem is tanulok, hát még ha tanulnék, mibe kerülne akkor?”

Törvénykezés.

Biró: „Ön azzal van vádolva, hogy ezt az urat, ki önnek soha sem vétett, ok nélküli bánatmazta?”

Adott: Hát tekintetes bíró ur, éppen bucsu volt s nem volt más ember kéznél.”

Magyarázat.

Hódosi: „Mondja csak Nádasi ur, hogy lehet az, hogy maga olyan kopottan jár, míg a felesége feltűnő eleganciával ruházkodik?”

Nádasi: Hja a feleségem divatlap szerint öltözködik, én pedig a főkönyv szerint.” *Id. R. F.*

479—1913. vhtó szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szarvasi kir. járás-bíróságnak 1913. évi V. 397.2 számú végzése következtében Dr. Silberstein Dezső és Dr. Silberstein Gyula szarvasi ügyvéd által képviselt Kozak András és csatlakozott társai javára 200 kor. s jar. erejéig 1913. évi december 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1260 koronára becsült következő ingóságok u. m.: takarmány, ló, kocsi, szobabutor és egyéb ingóságok nyilvános arverésen eladatnak.

Mely arverésnek a szarvasi kir. járás-bíróság 1913-ik évi V. 397.2 számú végzése folytán 200 kor. rökökövetelés, ennek 1913. évi október hó 11-ik napjától járó 5% kamatai, és oddig összesen 72 K 60 fillerben bíróilag már megállapított költségek erejéig, a Mangolzugban és folytatva alperes lakásán I. ker. Kényes-utca 112. házsám alatt és mézsárszekben leendő megtartására 1914. évi február hó 18-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen arverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szarvason, 1914. február hó 2.

Molnár István
kir. bir. végrehajtó.

Egy használt de egészen jókarban levő

Acetilen világító készülék

teljes felszereléssel, 6 diszesebb 7 egyszerűbb luszterrel, csővezetékekkel együtt olcsón eladó Papp Ernő gyógyszerésznél Szarvas.

1—3

Rögzítés előtt félpohár Schmidt ha úer-féle Használata valódi áldás gyomor-bajosoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

KESERÜVIZ

Az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

Kapható helyben és környékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben. 40—100

Ösztöndíj-Pályázat.

A Szarvasi Takarékpénztár igazgatósága ezennel pályázatot hirdet a „SALACZ FERENC” igazgató nevét viselő 2000 koronás alapítvány 1913. évi kamataira. Ezen 100 koronát tevő ösztöndíjra oly szarvasi illetőségű, szegénysorsu és jó magaviseletű ifjak vagy leányok pályázhatnak, kik tanulmányaikat valamely felsőbb kereskedelmi iskolában folytatják. A 100 korona ösztöndíj folyó 1914. év március 4-én fog kiadatni, a pályázat eredménytelensége esetén pedig a jövő évi kamatokhoz csatoltatni. A kellőleg felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. évi február 28-án délelőtt 10 óráig nyujtsák be az intézet titkárnál. Később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Szarvas, 1914. február 6

1—3 **A szarvasi Takarékpénztár igazgatósága.**

A Lajosalmi pusztán
eladó két nyolcas

gőzcséplő lokomobil

két-két ezer koronáért
Lavatka Béla birtokosnál
a helyszínen. 3—3

Harisnya kötőde.

Értesítjük a tisztelt közönséget, hogy harisnya kötődét nyitottunk, bárminemű **finom, vékony és vastagabb kötésű harisnyákat s fejeléseket vállalunk.**

Szíves pártfogását kérve maradunk tisztelettel

Palkó nővérek

IV. Ér-utca 334. sz. Szarvas. 1—10

Hirdetmény.

A Szarvasi Hitelbank kincstártermében

vasárnap, 1914. febr. 15-én
d. e. 11 órakor különféle ki-
nem váltott kézizálog-tárgyak

aranygyűrűk, láncok stb.

nyilvános árverésen fognak
eladatni.

Szarvas, 1914. február 7.

1—1

Az Igazgatóság.

Kiadó lakás.

III. ker. Görbe-utca 87. szám,
(Réthy eczetgyárral szemben)
mely áll 4 szoba, 1 konyha,
speisz, fűskamra s mellékhelyi-
ségekkel f. év ápr. 24-től kiadó,
vagy örök áron is eladó.

Értekezni lehet: MARSAL GYULA
tulajdonossal I. ker. 462. sz. alatt.

1—3

Réz- és vasbutorok

háló-, ebédlő-, szálloda-, kórházi- és
kerti berendezések, gyermekágyak és
gyermekkoscsik, acélsodrony ágybetétek,
kocsi ülések, löször és afrik madracok,
diványok, rézkarnisok, ablak, roleták,
redőnyök, mosdó asztal és mosdó kész-
letek, szoba kloset, fa- és széntartok,
kályha ellenzők, tüzelő készletek, ruha-
fogasok, patkány- és egérfogók.

Legjutányosabban szállít:

Garay Károly

réz- és vasbutorkészítő.

12—52

Građon.

Kiadó lakás.

Palkovics István asztalosnak gróf
Andrássy-utca 131. szám alatti lakása,
mely áll: két utcai szoba, konyha,
élés kamra és pincehelyiségből, április
hó 24-től kiadó. 2—3

Értesítés.

Darabos Sándor nyugalmazott
ref. lelkésznek Békésszentandrason,
közel a Szentandrási tégláégetőhöz,
a pitye-gát végénél levő tanyán, szé-
kes földön termett elsőrendű 4 kocsi
gyepszénája, árpa és buza szalmája,
árpa és buza törekje február 4-ik nap-
ján, szerdán délelőtt 10 órakor a hely-
színen önkéntes árverésen el fog adatni.
Venni szándékozók ott megjelenhet-
nek. 2—3

Eladó gramofon.

Egy jó hangú gramofon szép
álvánnyal és lemezekkel együtt 30
koronáért eladó I. ker., gróf Andrássy-
utca 131. szám alatt. 2—3

Eladó ház.

A néhai Thury Sándor örökösei-
nek tulajdonát képező Gróf Csáky
Albin utca I. ker. 75 sz. ház örök
áron eladó. Vevők Liska János főgimn.
tanárnál jelentkezhetnek. 3—3

Egy tanyai épületnek

igen alkalmas, három szobából s konyhából álló
ház eladó. Hol? Megtudható a kiadóban.

Ugyanitt teljes felszereléssel egy igen jó karban levő
Acetilen világítókészülék eladó.

A ki
magot vet
fákat ültet
virágot tenyészt
és kertjében gyönyörködni akar,
az forduljon

Mühle Árpád
kertészeti nagytelepéhez
Temesvár

Diszfőárjegyzék ingyen és
bérmentve.

4—5

Miért
nem keresi fel?

LITAUSZKY PÁL

nagy illatszer- és pipere üzletéf.

HOL a legolcsóbb árban a legjobb
minőségű parfümök, szappanok,
 kölnivizek, fogkefe, fogporok
 és paszták, haj- és bajusz
kefék, fésűk, hajfestő-
szerek, valamint
brillantínok
stb.

nagy választékban raktáron vannak.

Kiadó lakás.

III. ker. 146 sz. piactéren Kom-
lovszky féle házban kiadó két utcai,
egy udvari szoba mellékhelyiségekkel
együtt árp. 24-re. Tudakozódni lehet
Harmati Jánosnál. 3—3

Kolozsvári jogi vizsgákra
Marosvásárhelyi ügyvédi
vizsgára

rövid idő alatt eredményre vezető
módon előkészít **Dr. Polcz Rezső**
ügyvéd, jogi szeminárium és
jogalkalmazást tanító intézete.

Kolozsvár.

Kossuth L. u. 35.
Telefon szám 828.

6—52

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fenyővel”

MILLIOK használják

K Ö H Ö G É S, H U R U T,
rekedtség, elnyálkásodás és szamárköhögés
ellen a

Kaiser-féle
mellkaramellákat
a „3 fenyővel”

6050 közjegyzőileg hitelesített bizonyít-
vány orvosoktól és mágnásoktól.

Csomagja 30 fill. Doboza 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerertárban
és minden drogeriában. 16—120

Fleischer Jenő

Ezelőtt: Grósz Ármin és Fia

Szarvas. ♦ Belicey-út.

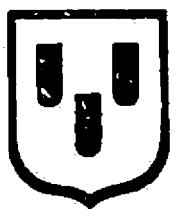
Ajánlja ujonan és dúsan berendezett arany-, ezüst- és
ékszeráru, továbbá valódi és china-ezüst evőeszköz
és dísz tárgyak raktárát.

Vesz és becsérél magas áron bármilyen mennyiségben
töredék arany- és ezüst árut, brillantot és gyémántot.

Nagy választék mindenféle zseb-, fali-, harang- és
hárfa harang ütő inga órákban, látszerészeti cikkek-
ben és tajtékárakban.

Óra- és ékszer javító műhely.
Pontos és szolid kiszolgálás.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

6—52

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerertárakban és illatszerertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi **de sokszor**
utánzott **JOHAN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és
utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett **eredeti készítmény** nem
volna kapható az Ön lakhelyén, mert a **világhírű cég** magyarországi képviselője:

HOLCZER ÉMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám.
egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

Eladó egy kisebb
és egy nagyobb jó
használható kályha

csövekkel esetleg a nélkül.

Hol?

Megtudható a kiadóhivatalban.

Megszabadul a gondoktól!

ha egy szórakoztató hangszert hozat

Wagner

„Hangszer-Kir.”-től Budapest, József-körút 15.
HEGEDŰ, 16 drb. felszereléssel 12 kor.
TÁROGATÓ, billentyűkkel 16 kor.
AMERIKAI GITÁR CITERA, kotákkal 16 kor.
CSALÁDI HANGVERSENYHARMONIKA 16 kor.
MANDOLIN vagy GUITÁR 16 kor.
EBENFA FUVOLA I. minőségű 16 kor.
A *milnoi, prisi* és *londoni* kiállításon arany-
érem és érdemkeresztel kitüntetve.
Javítási szakműhelyek!
Fényképes *hangszerárjegyzék* ingyen.
Óvás! Ügyeljünk a „Wagner” névre és a 15
hátszámra. 43

Hajhullás ellen

lugmentes **Pixobin** lugmentes
hajmosó kamillahaj-
mosó oxgénnel **Ciwuco** ára csomagon-
455 ként 30 fillér.

Fürdőszó. Nemesfenyő Róza
Orgona Ibolya
Csalódásig hűen utánozza ezen virágok
illatát és ezeket huzamosabb ideig tartja
meg mint az **Illatszerpárnácskák.**
Ára csomagonként 40 fillér.

Ha az ön helységében nem kaphatók ezen
cikkek, úgy küldjön bélyegeket 30, illetve
40 fillért és hozzá portóra 10 fillért és
ezért bérmentve kapja ezen valóban meg-
bizható szerek bármelyikét. Gyógyszertárak
drogériák, fodrászok és egyéb szaküzletek
nagy rabatban és ingyenes propagandában
részesülnek.

Készíti: Ciwuco Chemische Industrie Berlin.

Egyedüli vezérképviselőt:

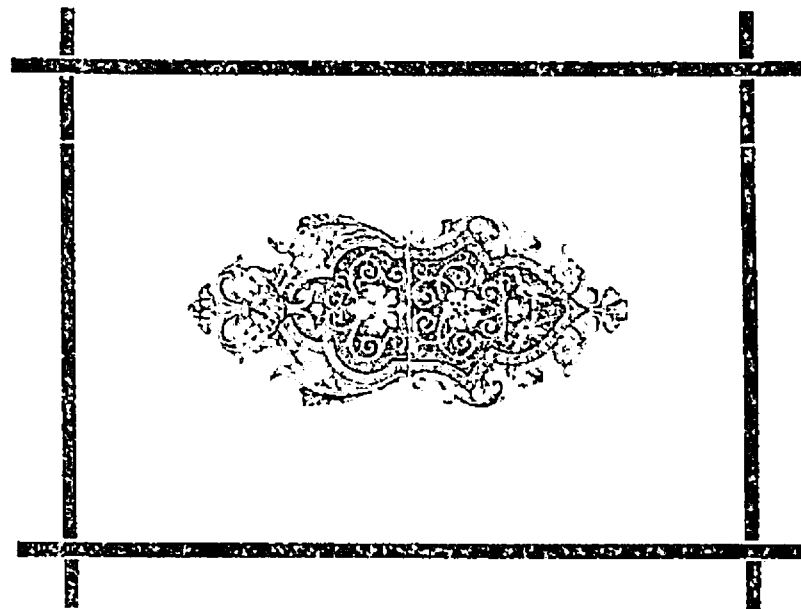
Holcer E. Zoltán Budapest, VIII, ker.

Szigetvári-u.

6-12

Ruhát, Kelmét, Csipkét
fest és tisztít vegyileg

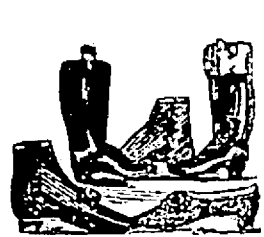
bármilyen anyagból a legtökéletesebben

5-52

Süveges János kelmefestő és vegy-
tisztító intézete **Szarvas.**

Gyasz esetelnél a ruhák 24 órán belül festetnek.

Czipész üzlet

SZARVAS.

Hibás lábaknak a
legipszelését elvál-
lalom. Utána helyes
czipők műizléssel
készítetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a
legjobb anyagból műizléssel készített modern szabásu czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (uj eljárás) kü-
önös gonddal és izléssel készítettnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a
Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanul-
mányoztam a czipészet technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

SZÜCS JÓZSEF
czipész mester.

A legjobb gummisarkok,
kréme, selyemfüzők
minden színben,
cipő sámfák
nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbetét faragását
eszközlöm, ugyszintén
rendes talpbetétek,
parafagyökér
és remezből kaphatók.

FISBEIN ÉS KRAUSZ

rúhakelme- és vászonárúk-kereskedése

ALAPITVA: 1859. SZARVAS. ALAPITVA: 1859.

Női és uri divatszövetek
selymek, sefirsek és battistok
delainok, vásznak, siffonok,
damasztárúk és kendők.

Wein Károly és Társai
Szepességi vászon és
damasztárú gyárának
kerületi főraktára.

Szőnyegelt, függönyölt, pap-
lanok, ág- és asztalterítők,
szabóellőkek, Menyasszonyi
kelenyők, koszorúk, stb.

Kovald Péter kelmefestő és vegytisztító gyárának képviselője.

Gallérokot, kézelőket hófeherre, tűkörsimára tisztítatunk BUDAPESTEN

◆ darabonként 7 fillert minden méltékköltség felszámítása nélkül. ◆ 46—52

Alapított 1880-ban.

Telefon szám: 16.

SÁMUEL ADOLF

könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv-, papir- és írószerekkereskedése

SZARVASON.

Beliczey-út 9. szám.

Könyvnyomdában
mindennemű könyvnyomdai
munkák, u. m.: béli meg-
hívók, eljegyzési- és esküvői
értésítések, névjegyek, üzleti
kártyák, levélpapír és boríté-
kok, számlák, falragaszok,
körlevelek és gyászjelentések
pontosan és jutányos árak
mellett készíttetnek.

Könyvkötészetemben
mindenféle könyvkötészeti
munkák egyszerű és diszes
kivitelben a legjutányosabb
árak mellett gyorsan és pon-
tosan készíttetnek. Iskola-
könyvek a legrövidebb idő
alatt köttetnek be.

Olcsó és tartós munka!
Pontos kiszolgálás!

Könyvkereskedésemben
kaphatók az összes helybeli
iskolákban használandó tan-
könyvek, író- és rajzszerek.
Énekes- és imakönyvek nagy
választékban. Mindennemű
papir és írószerek nagy
raktára. Vidéki megren-
delések pontosan és gyorsan
eszközöltetnek.

„Szarvas és Vidéke” kiadóhivatala.